

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 304/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

481/2010. (XI. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. július 10-én előterjesztett **panaszára indult eljárásban** a 2010. november 17-én megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag különvéleményével – **született állásfoglalását**

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszost 2010. július 4-én az esti órákban rendőrök igazoltatták oly módon, hogy a jogszabályokban kötelezően előírt viselkedési formát mellőzve a lakcímkártyáját is elkérték.

I.

A panaszos 2010. július 4-én 19 óra 17 perckor az egyik budapesti körúton közlekedett gyalogosan. Egy mozi közelében három fehér inges rendőr állta útját. A rendőrök a jogszabályokban kötelezően előírt viselkedési formát (tisztelgés, köszönés) mellőzve a panaszos igazolványát és lakcímkártyáját kérték, melyet panaszos át is adott részükre. A rendőrök ezt követően adatait és lakcím adatát RK lapon rögzítették. A panaszos kérdésére, hogy mi az igazoltatás oka, célja elfogadható választ nem kapott. A rendőrök a panaszos állítása szerint nevüket, szolgálati helyüket a panaszos kérése ellenére nem közölték.

A panaszos a rendőri intézkedést úgy ítélte meg, hogy a „felfegyverkezett rendőrnek látszó személyek eljárása veszélyezteti a jogbiztonsághoz, a mozgás, gyülekezési

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szabadsága, egészséghez, személyes adatai, lakcímadata védelméhez fűződő Alapvető Emberi és Alkotmányos jogait”.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása céljából írásban fordult az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetőjéhez és kérte az ügyben keletkezett valamennyi irat egy példányának, illetve amennyiben hang- vagy képfelvétel készült az intézkedésről, annak megküldését.

1) A Testület kifejezetten kérte az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetőjét, hogy az intézkedő rendőröket kiegészítő jelentésben nyilatkoztassa arról, hogy az intézkedésük során közölték-e a panaszossal az intézkedés célját, az igazoltatás okát, miért kértek a panaszostól lakcímkártyát, miért rögzítették a panaszos adatait igazoltató (RK) lapon és hogy miért nem közölték nevüket, szolgálati helyüket a panaszossal.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) rendészeti helyettese a Testületet arról tájékoztatta a panaszügy kapcsán, hogy a rendőri intézkedések jogalapja a Budapest rendőrfőkapitánya 01000/24831/2010. ált. számú egyedi utasításával elrendelt, 2010. július 4-én 00 órától 24 óráig Budapest teljes területére kiterjedő fokozott ellenőrzés volt.

A rendőrség tájékoztatást nyújtott arról, hogy a rendőri intézkedések során 386 db RK lap készült a BRFK Ideiglenes Csapatszolgálati Századok és a BRFK mobilcsoportok által.

A rendőri tájékoztatás szerint a panaszos intézkedés alá vonását az indokolta, hogy a helyszínen levő rendőrök észlelték, hogy egy férfi a meleg hovatartozást szimbolizáló zászlót akart letépni és a panaszos, valamint négy másik személy láthatóan ennek a férfinak a társaságához tartozott.

Az összefoglaló jelentés tartalmazza azt is, hogy „A Független Rendészeti Panasztestület szerint nem lehet kötelezni az intézkedő rendőröket nyilatkozattételre.”

2) A BRFK egyik Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának tájékoztató levele arról adott tanúságot, hogy a panaszos igazoltatásának indoka az volt, hogy egy mozi biztosításában résztvevők észlelték azt, hogy egy magyar állampolgár egy ott elhelyezett, a meleg hovatartozást szimbolizáló zászlót akart letépni, amelynek során láthatóan ezen személy társaságához tartozott a panaszos és további 4 személy.

3) A rendőrség az intézkedésről szóló jelentést a Testület részére megküldte, azonban az abban foglaltak a panasz kivizsgálásával kapcsolatban felmerült és az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetőjének megküldött kérdésekre vonatkozóan nem tartalmazott érdemi információt.

4) A rendőrség a Testület számára más panaszügyek kapcsán megküldte a hivatkozott 01000/24831/2010. ált. számú egyedi utasítást, amely szerint Budapest rendőrfőkapitánya 2010. július 1-jén fokozott ellenőrzést rendelt el Budapest teljes területére 2010. július 4-én 0 órától 24 óráig az Rtv. 30. §-ának (1) és (3) bekezdése, illetve Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 73. §-ának (6) bekezdése és 103. §-ának (11) bekezdése alapján. Az egyedi utasítás szerint a rendőri állomány feladata a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kísérni a rendezvényre érkezőket, valamint a helyszíneken tartózkodókat, megakadályozni az esetleges jogsértések kialakulását. Annak során a feladat végrehajtásába beosztott rendőri állomány szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálásokat hajt végre, az Rtv. 13. §-a alapján – illetve kérésre – közreműködik az esetlegesen megbomlott rend helyreállításában, jogsértés esetén végrehajtja a szükséges intézkedést.

Az egyedi utasítás indokolása azt tartalmazza, hogy egy magánszemély a főváros V. kerületében található Erzsébet térre, valamint a Felvonulási tér – Andrassy út – Bajcsy-Zsilinszky út – Hajós utca útvonalra 2010. július 4. napjára demonstráció megtartását jelentette be, mely rendezvényen jelentős számú résztvevő megjelenése volt várható. A demonstratív tömegrendezvény biztosítása, illetőleg a gyülekezési joggal élők és a járókelők biztonságának garantálása érdekében a főváros területén indokolt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése.

Az indokolás utal továbbá az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdésére, miszerint a rendőrség „a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja”. A Szolgálati Szabályzat 73. §-ának (6) bekezdése alapján a „gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó, illetve más jelentős rendezvény helyszínén csapaterőnek a biztosításban való részvétele esetén azt a területet, ahová a belépők fokozott ellenőrzése kötelező, a rendőri szerv vezetője határozza meg”. A 103. § (11) bekezdése szerint a „fontosabb utasítást az előljáró írásban adja ki, és azt ki kell hirdetni az érintett beosztottak előtt”.

III.

A Testület a vizsgálata során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényben megfogalmazott mozgásszabadsághoz, személyes adatok védelméhez, valamint a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjogát.

1) A Testület a panaszossal szembeni fellépés első elemeként a panaszos igazoltatásának és adatai rögzítésének jogszerűségét vizsgálta.

a) A rendőrségi tájékoztatás Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/24831/2010. ált. számú egyedi utasításával a fenti időszakra és Budapest egész területére elrendelt fokozott ellenőrzést jelölte meg a panaszossal szembeni igazoltatás jogalapjaként.

Ugyanezen rendőri tájékoztatás, valamint a BRFK egyik Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának tájékoztató levele az igazoltatást kiváltó körülménnyel kapcsolatosan a következőket tartalmazza: a panaszos intézkedés alá vonását az indokolta, hogy a fenti címen lévő mozi biztosításában résztvevő rendőrök észlelték, hogy egy magyar állampolgár egy ott elhelyezett, a meleg hovatartozást szimbolizáló zászlót akart letépni, és a panaszos, valamint 4 másik személy láthatóan az ő társaságához tartozott. Ebből azonban az állapítható meg, hogy a panaszost nem a rendőrség által hivatkozott fokozott ellenőrzés alapján, hanem a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdésében foglalt valamely ok miatt igazoltatták (közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból).

Az intézkedés kiváltó oka tehát egy, a meleg hovatartozást szimbolizáló zászló letépésére irányuló cselekmény volt. A BRFK egyik Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának tájékoztató levele tényközlése és szövegösszefüggése alapján az állapítható meg, hogy amennyiben ez nem történt volna meg, a panaszost – miként más, a körúton közlekedő személyeket sem – nem vonták volna intézkedés alá a rendőrök.

A rendőri jelentés nem tartalmaz arra konkrét utalást, hogy az Rtv. 29. §-a, vagy a 30. §-a felhatalmazása alapján történt volna az igazoltatás. A rendőrség pusztán hivatkozott arra, hogy a vizsgált időpontban és helyszínen fokozott ellenőrzés volt elrendelve, ami az intézkedés jogalapját képezte. Ez azonban a Testület számára nem elfogadható, hiszen egyértelműen megállapítható a rendőrségi dokumentumokból, hogy a panaszos társa által megvalósított magatartás szolgáltatott alapot az intézkedésre. Szükséges továbbá azt is rögzíteni, hogy a hivatkozott egyedi utasítás – amelyet a rendőrség nem küldött meg ugyan a Testület részére, de más panaszügy kapcsán rendelkezésére állt – szövegéből az a konklúzió vonható le, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelés célja nem hozható összhangba a sérelmezett rendőri intézkedés indokával, céljával. A fokozott ellenőrzés célja ugyanis a 2010. július 4-ére bejelentett demonstratív tömegrendezvény biztosítása, illetőleg a gyülekezési joggal élők és a járókelők biztonságának garantálása volt. A panaszos társaságában levő egyik személlyel szemben felhozott magatartás a Testület megítélése szerint nem vonható ebbe a körbe. A rendőrség ugyanakkor a panaszos, olyan a közrendet, közbiztonságot sértő vagy arra utaló cselekményére vonatkozó információt nem szolgáltatott a Testület rendelkezésére, és nem jelölte meg az esetleges bűnmegelőzési vagy bűnüldözési okot, célt sem, amely alapot adhatott volna az Rtv. 29. §-a szerinti igazoltatásra. A rendőrség egyáltalán nem jellemezte a panaszos viselkedését, csak

annyi tájékoztatást nyújtott, hogy ő annak a személynek a társaságában volt, aki le kívánta tépni a zászlót.

Tekintettel a fenti indoklásra, valamint arra, hogy a rendőrség az intézkedő rendőröket a témakörben nem nyilatkoztatta, a Testület a rendelkezésére álló adatok alapján **megállapította, hogy az igazoltatás jogalapjának nem megfelelő meghatározása vonatkozásában sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjoga. A panaszos ugyanezen alapjoga, illetőleg a személyes adatok védelméhez való joga is sérült azáltal, hogy az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján indokolatlanul került sor a panaszos igazoltatására, mivel a panaszos magatartása nem szolgáltatott alapot ahhoz.** A Testület jelen álláspontja kialakításánál figyelemmel volt az állásfoglalás következő pontjában (III. 2.) vizsgáltakra is, melyben a Testület arra a következtetésre jutott – elfogadva a panaszos állítását –, hogy az intézkedő rendőrök nem közölték a panaszossal az intézkedés okát és célját.

b) A panaszban előadottak szerint a rendőr a panaszos adatait RK lapra feljegyezte, de annak okát nem közölte. A rendőrség információt a panaszos vonatkozásában nem szolgáltatott ezzel kapcsolatosan, csak a panaszossal szemben egy másik időpontban és helyszínen foganatosított igazoltatásáról bocsátotta rendelkezésre az igazoltató lapot. A Testület információ híján a panaszos állítását fogadta annak vonatkozásában, hogy adatait rögzítették az intézkedés alkalmával.

A Testület szükségesnek tartotta megállapítani a panaszos személyes adatok védelméhez való joga megsértését, mivel a jelen állásfoglalás III. rész 1) pont a) alpontjában már magát a panaszos igazoltatását is jogszerűtlennek ítélte meg.

A Testület azonban szükségesnek tartja rögzíteni, hogy az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdése szerint az igazoltatás során csak akkor kell rögzíteni az igazoltatott személyazonosító adatait (és a kapcsolódó adatokat), ha ez további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják. A rendőrségi iratokból megállapítható, hogy a panaszossal szemben további intézkedés, eljárás nem indult, egyéb körülmény a megállapított tényállás és a ténylegesen megjelölt ok alapján pedig nem volt valószínűsíthető.

c) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés korlátozta a mozgás szabadságát.

A Testület véleménye általánosságban az, hogy a rendőri igazoltatás rövid ideig valóban korlátozza az állampolgárokat a szabad mozgásukban, azonban, ha ez a szükséges időnél nem vesz több időt igénybe, akkor ez az intézkedés szükségszerű velejárója. **A vizsgált ügyben ugyanakkor már magát az igazoltatást, azaz a panaszossal szembeni alapintézkedést is indokolatlannak és jogsértőnek találta a Testület, ezért maga a panaszos feltartóztatása is szükségtelen és indokolatlan volt, ami által sérült a panaszos szabad mozgáshoz való joga.**

2) A panaszossal szembeni fellépés második elemeként a Testület azt vizsgálta, hogy az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglaltaknak megfelelően hajtották-e végre az intézkedést.

A panaszos állítása szerint a rendőrök mellőzték a jogszabályokban kötelezően előírt viselkedési formát (tisztelgés, köszönés). Azt is sérelmezte a panaszos, hogy az intézkedő rendőrök kifejezett kérése ellenére sem közölték nevüket, illetve szolgálati helyüket.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt, minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. Az Rtv. idézett rendelkezéseit a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. §-a egészíti ki. A jogszabályhely (1) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg.

Az Rtv. 20. §-a tartalmazza a rendőri intézkedés során a rendőr azonosítására vonatkozó rendelkezéseket, amelynek az a célja, hogy a rendőri intézkedések, eljárások során minden esetben kétséget kizáróan azonosítani lehessen az eljáró rendőrt. Ennek ugyanakkor nem lehet olyan hatása, hogy az intézkedést akadályozza. A fent idézett jogszabályhelyek továbbá kötelezettséggé írták elő a rendőrök részére az alkalmazni kívánt intézkedések tényének és céljának közlését, amelyet az intézkedés kezdetekor vagy – amennyiben az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti – azt követően kell megtenni.

Tekintettel arra, hogy az ezzel kapcsolatosan felmerülő és megküldött kérdésekre a rendőrség nem válaszolt, **a Testület – miután kétség nem mutatkozott annak valósága tekintetében – a panaszos állítását fogadta el valónak és megállapította, hogy e vonatkozásban sérült a panaszosnak a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos joga.**

4) A rendőrök az igazoltatás során a panaszos személyi igazolványát és lakcímkártyáját is elkérték. A rendőrség a Testület azon konkrét kérdésére nem reagált, hogy mi indokolta és mi alapján került sor a panaszos lakcímkártyájának elkérésére.

Figyelemmel a rendőrségi indokolás elmaradására a Testület töretlen gyakorlata alapján a panaszos előadását fogadta el, ezért az alábbiak szerint vizsgálta a panaszos lakcímkártyájának elkérésével kapcsolatos sérelmét.

Az Rtv. 29. §-ának (2), (3), (8) bekezdése, a fent idézett Szolgálati Szabályzat 38. §-a és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 29. §-ának egybevetése alapján az alábbiakat szükséges megállapítani.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése szerint: „Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető.” Ugyanezen törvényhely (8) bekezdése arról rendelkezik, hogy: „személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni”.

A személyazonosságot elsősorban a személyazonosító igazolvány igazolja. Az 1992. évi LXVI. törvény 5. §-ának (8) bekezdése szerint a személyazonosító igazolvány olyan hatósági igazolvány, amely a polgár személyazonosságát és a törvényben meghatározott adatait közhitelűen igazolja. A személyazonosító igazolvány tartalmazza a polgár nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, anyja nevét, nemét, arcképét, saját kezű aláírását (a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírását), valamint a személyazonosító igazolvány okmányazonosítóját és érvényességi idejét. A személyazonosságot azonban – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány is igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat (az anyja neve és a neme nem szükséges adatok ez utóbbi esetekben). Ilyen adattartalmú hatósági igazolványnak tekintendő különösen az érvényes útleveél és az új típusú kártyaformátumú vezetői engedély. A felsorolt, illetve az előírt adattartalmú érvényes hatósági igazolványok egyikének bemutatása esetében személyazonosítás céljából – ha más jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik – a polgár nem kötelezhető további egyéb okmány bemutatására.

Az Rtv. is garanciális rendelkezésként rögzíti, hogy az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. (Amennyiben azonban az okmány valóságosága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel. Ilyenkor felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja.)

Az igazoltatás során a korábban részletezettek szerint az igazoltatott személy adatai abban az esetben kerülhetnek rögzítésre, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények azt indokolják. Részletesen meghatározásra kerül a rögzíthető adatok köre is, amelyek az igazoltatott személyazonosító adatai, az igazolvány sorozata és száma, valamint az igazoltatás helye, ideje és oka lehetnek. A lakcím és a tartózkodási hely címe a felsoroltak között szintén nem szerepel.

Az idézett rendelkezések alapján megállapítható, hogy a személyazonosság megállapításához nincsen jogszabályi felhatalmazás a lakcímkártya elkérésére. A Testület megjegyzi azt is, hogy egy később lefolytatandó szabálysértési eljárásra hivatkozással – amire ugyan jelen esetben nem történt utalás – sem kerülhet erre sor,

ilyen esetben ugyanis az igazoltatás helyét, idejét és okát rendeli rögzíteni a Szolgálati Szabályzat.

Azzal, hogy a panaszostól olyan iratot is elkértek a rendőrök az intézkedés során, amelyre a panaszos azonosításához nem volt szükség, a Testület megállapítása szerint megsértették a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

5) A Testület a panaszos által megjelölt jogsérelmek közül megállapította, hogy a rendőri intézkedés nem érintette a békés gyülekezéshez, valamint az egészséghez való alkotmányos alapjogait, tekintettel arra, hogy erre utaló adat sem a panaszban, sem a rendőrség által a Testület részére megküldött iratokban nem szerepel.

IV.

1) A Testület elfogadhatatlannak tartja a megkeresésére adott rendőrségi választ. A Testület ehelyütt fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a panaszokban megfogalmazott sérelmek tisztázásához egyrészt a panaszbeadványban foglaltakat, másrészt pedig a rendőrség által nyújtott információkat veszi elsősorban alapul állásfoglalása kialakításához. A rendőrségtől ezeket az információkat felvilágosítás-kérés formájában tudja megtenni, oly módon, hogy kérdéseket fogalmaz meg a rendőrség felé. Ezen kérdések megfogalmazása és megválaszolása különösen akkor nagyon fontos, amikor a panaszosnak olyan speciális sérelmei adódnak, mint, ahogy a jelen esetben is történt. A Testület számára nem elfogadható a fenti kijelentés, amely sajnálatos módon a rendőrség részéről a nem megfelelő hozzáállást és az együttműködés hiányát sugallja.

2) A Testület ismerteti továbbá az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének 2009. május 6-án kelt, valamennyi rendőr-főkapitányság vezetőjének, Készenléti Rendőrség igazgatójának, a Nemzeti Nyomozó Iroda igazgatójának és a Köztársasági Őrezred parancsnokának részére megküldött körlevélnek a fenti problémához kapcsolódó részét:

„A Panasztestületi tagok olyan kérései, kérdései vonatkozásában a segítségnyújtás, a tájékoztatás megtagadása, a kért adatok rendelkezésre bocsátása, az iratokba való betekintés, továbbá a másolatok készítésének lehetővé tétele, amelyekre a jogszabályok egyértelműen felhatalmazást adnak **nem tagadhatók meg**. Amennyiben a már rendelkezésre bocsátott iratok (rendőri jelentések, meghallgatási jegyzőkönyvek) a Panasztestület szerint az általa lefolytatott vizsgálathoz nem elegendőek és azok további kiegészítését kéri, úgy ezzel kapcsolatban a rendőrség – az egyes ügy minden légyeges részélemét figyelembe véve, mérlegelési jogkörben – e kérést teljesíti, vagy alapos indokkal megtagadhatja. A mérlegelés alapja minden esetben a rendőrség azon kötelezettsége, melyet a Magyar Köztársaság Alkotmánya, valamint az Rtv. az alapvető jogok érvényesülése tekintetében előír.”

A Testület megítélése szerint az idézett körlevél feltétlenül módosításra szorul, ugyanis az abban foglalt eljárást és az azzal kapcsolatban kialakult helytelen

értelmezést – miszerint a rendőrség a Testület kéréseit, kérdéseit csak első alkalommal köteles teljesíteni, a továbbiakban pedig az érintett szerv mérlegelésétől függően az megtagadható – az Rtv. rendelkezései nem támasztják alá. A Testület ezért nyomatékosan fel kívánja hívni a rendőrség figyelmét ezen téves értelmezési lehetőség kiküszöbölésére.

V.

A Testület a vizsgált ügy kapcsán megállapította, hogy a rendőri intézkedés sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz, szabad mozgáshoz valamint a személyes adatok védelméhez való jogát, amely sérelmek összhatásukban elérik a sérelem azon fokát, amely indokolttá teszi a panasznak az Országos Rendőr-főkapitányhoz való továbbítását, ezért a Testület úgy döntött, hogy azt az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdésére figyelemmel megküldi.

Budapest, 2010. november 17.

Dr. Juhász Imre
elnök
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Részleges különvélemény

a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**² által benyújtott panasz tárgyában 481/2010. (XI. 17.) számon hozott állásfoglalásához

Nem értek egyet a Testület állásfoglalásának azon részével, amely szerint a panaszos igazoltatására és adatainak rögzítésére indokolatlanul került sor.

Álláspontomat az alábbiakra alapozom.

1. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 29. §-a szerint igazoltatásnak – többek között – helye van a közrend, illetve a közbiztonság védelme érdekében, valamint bűnmegelőzési célból.

A rendőrségi dokumentumokból kiderül, hogy a panaszos része volt annak a hatfős társaságnak, amelynek egyik tagja megpróbálta letépni a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű film- és kulturális fesztivál egyik rendezvényének helyet adó mozinál kihelyezett szivárvány-zászlót.

Köztudomású tény, hogy 2007 óta a meleg méltóság menetén és a hozzá kapcsolódó rendezvényeken részt vevő személyeknek különböző intenzitású erőszakos támadásokkal kell szembenézniük. 2007-ben több támadás is érte a menetet, tojással, paradicsommal és füstbombával támadtak a melegekre az ellentüntetők. A felvonulást követő rendezvény helyszínét elhagyó résztvevők közül többeket ért támadás.

2008-ban az erőszakos atrocitások megismétlődtek: az ellentüntetők tojásokat, krumplikat, kődarabokat, petárdákat dobáltak a felvonulókra és a rendőrökre. Egy rendőrségi kisbuszt Molotov-koktéllal felgyújtottak, több rendőr megsérült. A felvonulás résztvevőit a földalatti segítségével menekítették ki, a felvonulást záró koncertet le kellett mondani. Megtámadtak több, a meneten részt vevő, ismert közéleti személyiséget is.

2009-ben a rendőrök dupla kordonnal tartották távol a menettől az ellentüntetőket, akik ezért a rendőrökre támadtak. A menet vége után nem sokkal egy kisebb csoport megvert egy nőt, aki a melegfesztivál pólóját viselte.³

A jelen ügyben a moziban zajló rendezvénnyel egyidőben és ahhoz térben is közel is olyan rendezvény folyt, amelynek szervezői és résztvevői⁴ – szintén köztudomásúlag – olyan csoportokhoz kötődnek, amelyek ellenségesek a melegkultúrával, a melegfelvonulással és az ahhoz kötődő rendezvényekkel szemben (2009 júniusában

² Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

³ Az összefoglaló forrása: http://hu.wikipedia.org/wiki/Melegb%C3%BCszkes%C3%A9g#cite_note-0

⁴ „A felosztott Magyar Gárda Egyesület tagjai, egykori Magyar Gárda gárdistái valamint számtalan szimpatizánsuk, barátjuk” – Lásd: <http://www.gardamozgalom.org/budapest/20100705/zaszloinkat-tarsaimat-el-nem-hagyom-eskuet-tett-magyar-nemzeti-garda>

például Szegeden azt jelentették be a magukat „nemzeti radikálisnak” nevező csoportosulások – a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom, a Magyar Gárda mozgalom és a Betyársereg –, hogy újsütetű együttműködésük első lépéseként az azévi melegfelvonulást szeretnék megakadályozni).⁵

Ebben a kontextusban és ilyen előzmények után a panaszosnak, mint a melegrendezvény zászlójának letépésére kísérletet tevő személy közvetlen és szűk társaságában lévő személynek az igazoltatása mind a közrend védelme, mind bűnmegelőzési célból igazolható, különös tekintettel arra, hogy az interneten található anyagokból (amelyek a tényállás tisztázás körében felhasználhatók lettek volna a Testület számára) az is nyilvánvaló, hogy a zászló letépését megkísérlő személyek nem „arra sétáltak”, hanem hosszabb ideje tartózkodtak a mozinál és gyalázkodó megjegyzéseket tettek a résztvevőkre.⁶

A Testület korábbi állásfoglalásaiban a közrend megzavarásának közvetlenül fennálló és kellően konkrét veszélyét elfogadta az igazoltatás és az azt követő adatrögzítés megfelelő indokának. 151/2008 (XII. 10.) számú állásfoglalásában például egy rendezvény szervezőjének előállítását követően az előállítást foganatosító kapitányság épülete elé érkezett a rendezvény résztvevőinek egy csoportja – a panaszos szerint azzal a szándékkal, hogy a szervezőt (akinél nem volt személyi igazolvány) igazolják.

Ebben a konkrét esetben a panaszos és társai semmilyen jogsértő cselekményt nem hajtottak végre és meg sem kíséreltek, a Testület mégis úgy foglalt állást, hogy az igazoltatás indokolt volt: „értékelendő körülmény, hogy az intézkedésben részt vett rendőri egységeket [...] kifejezetten azért vezényelték a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság elé, hogy az épület és az épület környezetének biztonságát szavatolják amiatt, mert oda a rendezvény egyik vezetőjét előállították. A panaszos és társaságában tartózkodó személyek pedig éppen emiatt érkeztek a kapitányság épületéhez. A konkrét esetben az igazoltatásra azt követően került sor, hogy a panaszos és a társaságában tartózkodók egyértelművé tették, addig nem hagyják el a helyszínt, amíg társukat szabadon nem bocsátják. **A helyszínen szolgálatot teljesítő rendőrökben a csoport megérkezését követő percekben – noha saját elmondásuk szerint is a jelenlévők békések voltak – alappal merülhetett fel, hogy akár rendbontásra is sor kerülhet és ennek lehetősége nem zárható ki.**”

2) Ugyanebben az állásfoglalásban a Testület az adatrögzítést is megalapozottnak találta annak preventív hatására is tekintettel: „A panaszos sérelmezte azt is, hogy az intézkedés során adatait rögzítették [...]. Erre a rendőröknek a jogalapot az Rtv. 29. § (3) bekezdése [...] adta, amely alapján rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, ha ezt további intézkedés, eljárás, vagy egyéb körülmények indokolják [...]. Jelen esetben a panaszos adatainak rögzítéséhez az „egyéb körülményt” az intézkedő rendőrök jelentése alapján ugyancsak az – a fentiekben már kifejtett körülmény – szolgáltatta, hogy az intézkedő rendőrök a panaszos és a társaságában tartózkodók

⁵ Lásd: http://mandiner.hu/cikk/betyarsereg_indul_a_melegfelvonulas_ellen

⁶ Lásd: <http://budapestpride.hu/szelsojobbaldali-tamadas-a-budapest-pride-ellen>

jövetelének célja miatt nem zárhatták ki egy esetleges későbbi rendbontás lehetőségét, így arra az eshetőségre, ha rendbontásra kerülne sor adataikat rögzítették [...]. Így a konkrét esetben, annak minden körülményére és a jogszabályi háttérre is tekintettel, a Testület nem látta megállapíthatónak a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogának a sérelmét sem.”

A korábbi eset nyilvánvalóan analóg a jelenlegi helyzettel. Tekintettel a panaszos társaságának ellenséges magatartására (amely a zászló letépésének megkísérlésével túllépte a verbális agresszió szintjét), az adatrögzítés „egyéb körülmény” miatt indokoltnak tekinthető, hiszen megállapítható volt, hogy a közrend megzavarásának, adott esetben akár bűncselekmény elkövetésének a viszonylag kis mértékű korlátozást jelentő rendőri intézkedéshez szükséges mértékű veszélye fennáll.

A fentiekre tekintettel úgy gondolom, hogy mind az az igazoltatásnak, mind az adatrögzítésnek megvolt a megfelelő jogalapja, ezért a Testület állásfoglalásának erre vonatkozó részével nem értek egyet.

Az állásfoglalás által megjelölt egyéb jogsértések megállapításával egyetértek, azonban az ügy összes körülményének mérlegelése alapján úgy gondolom, hogy a sérelmek nem érték el azt a fokot, amely az állásfoglalásnak az országos főkapitányhoz való megküldését indokoltá tenné.

Budapest, 2010. november 17.

dr. Kádár András Kristóf sk.
testületi tag